

ANUL XXX
30
(1 315)
sâmbătă
25 iulie
1987
8 pagini
4 lei

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Luceafărul

Săptămîna! editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

O EPOCĂ NOUĂ CU NUME DE CTITOR EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU

ACUM 22 DE ANI CONGRESUL AL
IX-LEA A ALES ÎN FRUNTEA
PARTIDULUI PE CEL MAI IUBIT
FIU AL NAȚIUNII

SUPREMUL LEGĂMÎNT

Cu poporul — pentru popor, cu oamenii — pentru oameni, iată o teză cu valabilitate de supren legămînt care apare frecvent în cuvîntările secretarului general al partidului și care străbate universul politic, ideologic și social al întregii opere teoretice și practice a conducătorului partidului și statului nostru. Ea este explicația simbolică a unei experiențe politice revoluționare de cea mai mare importanță pentru devenirea permanentă a patriei și constituie — în acel sens al înnoirilor și transformărilor profunde pe care le inaugura în urmă cu 22 de ani Congresul al IX-lea al partidului — însuși modul de a conduce și organiza munca și viața societății, chipul în care, trezite și unite într-un singur suvoi, toate energiile, toate capacitățile de voință și inițiativă ale țării cunosc un drum cu precădere ascendent și o forță a împlinirii neîntreprupte. Dar această teză este și o cheie de boltă a înțelegerii, în toate dimensiunile sale, a realității de azi, a treptelor pe care, din etapă în etapă, în succesiunea unor obiective și programe de mare anvergură economică și socială ne-am putut situa pe calea progresului și civilizației socialiste, făcînd din patriotismul muncii și al creației un răspuns pe măsură la acel demn și slăbitor legămînt care este cu poporul — pentru popor, cu oamenii — pentru oameni.

Incepea, în urmă cu 22 de ani, o epocă nouă, se relevau atunci izvoare noi ale bogăției materiale și spirituale, izvoare ale gândirii și creației care făceau orizontul viu de legătură cu trecutul înaintat de luptă, cu valori și experiențe ce tezurau adevăruri și virtuți inconfundabile ale iubirii de patrie și de popor, dăruiroa și angajarea în numele nobililor idealuri de libertate și independență.

Schimbări necontenite în relief au apărut pe harta țării. Dezvoltare echilibrată, armonioasă, a tuturor zonelor țării și încă sub egida celor mai înaintate cuceriri ale gândirii științifice și tehnice contemporane, sub egida unor schimbări calitative petrecute în oameni, în biografii și profesii care alcătuiesc fizionomia acestui timp, cel mai rodnic din toată istoria noastră, au condus, cum era și firesc, spre cerințe și posibilități noi de abordare a prezentului și viitorului. Între Congresul al IX-lea și Congresul al XIII-lea este linia de boltă a unei uriașe experiențe istorice, cu acumulări și dovezi care au putut legitima o viziune și mai amplă, mai densă în materie, de edificare economică și socială, astfel încît în actuala etapă să ne putem înscrie pe or-

Lucafărul
Continuare în pag. a 7-a

Dăinuitoare împliniri

aveam de așteptat... Dar ce conținea cu adevărat? Eram cu douăzeci și doi de ani mai tînăr, și toți aceia erau cu douăzeci și doi de ani mai tînăr, și toți aceia erau cu douăzeci și doi de ani mai tînăr...
Poate pe atunci, poate și acum, poate oricînd două decenți și încă doi ani înseamnă o picătură în imensitatea oceanului istoriei și al timpului. Și totuși: pentru mine personal, pentru cei mai vîrstnici sau mai tineri decît mine,

Bokor Katalin
Continuare în pag. a 4-a

Intensa lumină

destinul oricărei culturi naționale, înscrindu-se pe o spirală înfrîntă a devenirii istorice, nu poate fi identificat și înțeles în toate determinările și semnificațiile sale majore, unite, inconfundabile, decît în măsura în care perioadele de acumulare și salturi calitative — ce se produc sub impactul unor evenimente de excepție, covîrsitoare — asigură și întăresc inalienabila dimensiune a organicității. Cultura românească, considerată ca un produs de sinteză istorică, odată intrată pe traseul dezvoltării socialiste, și-a adădecat, incorporînd în straturile și structurile sale fundamentale, o atare dimensiune care s-a accentuat din ce în ce mai mult, momentul decisiv pentru accelerarea acestui proces constituindu-l, ca de altfel pentru viața întregii noastre națiuni, Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român.

a istoriei care se naște și se sedimentează în și prin activitatea neobosită a oamenilor prin praxiul social transformator. Atunci, în 1965, în acele zile fierbinți de iulie, pulsul istoriei României s-a simțit mai puternic, mai vibrant ca oricînd, pentru că nu era vorba doar de pulsul unui eveniment de excepțională însemnătate pentru întreaga suflare românească, ci de o hotărîtoare turnantă istorică de care se legau, cu necesitate, progresul, propășirea, continua ascensiune a societății noastre, șansele acesteia de a accede la un stadiu superior de civilizație. Era vorba, de fapt, de drumul pe care înțelegem să-l urmăm, pe deplin conștienți de orizonturile ce ni se deschidea, în mersul nostru neabătut înainte.

Din perspectiva istoriei mai vechi și mai recente Congresul al IX-lea se conturează ca o autentică piatră de hotar, marcînd începutul unei noi epoci fără egal, în multitudine de existență a poporului român, reper de referință într-o biografie colectivă ridicată la puterea cuceririi și lucidității revoluționare. Atunci, în vara anului 1965, cînd partidul și poporul într-o îndrăgășită și îndrăgășită unitate, alegeau în fruntea destinului național pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, aceasta unanim și fermă opțiune dobîndea valoarea unei necesare și îndreptățite expresii a asumării conștiente a istoriei. A istoriei ca patrimoniului de valori sufletești și spirituale, dar și a istoriei trăite la timpul prezent,

Mihai Milca
Continuare în pag a 3-a

Istorie și identitate națională

istoria reconstituie, interpretează și ierarhizează evenimentele. În toren-țel lor de mult milenară scurgere, ea le distinge pe acelea care, prin am- ploarea consecințelor, marchează începutul unor perioade noi, constituind astfel ceea ce se numește obișnuit „punct de cotitură” sau „piatră de hotar”. Periodizările se numără printre problemele cele mai controversate în istoriografie, mai întîi pentru că istoria este un proces unitar greu de despărțit în segmente și, apoi, pentru că diferă criteriile (în istoriografia noastră, Xenopol, Onciul, Iorga — pentru a-i numi numai pe cei mai mari — au propus periodizări diferite ale istoriei poporului român). Există însă evenimente care se impun de la sine ca epocale și sint recunoscute ca atare în chip unanim, însemnătatea lor uriașă fiind perceptibilă pentru oricine.

atit de viguros, incit statutul ei distinct se vădește spontan.

Istoricii români au un temei suplimentar pentru a recunoaște această epocă devenită de pe acum istorică: condiția însăși a istoriei — ca efort de corectare — a cunoscut o profundă schimbare.

Anul 1965 a dat istoriografiei noastre un nou început. Nicodată în întreaga dezvoltare a societății românești, științei istorice nu i s-a conferit o funcție politico-educativă de amploare și însemnătatea celei de care se bucură astăzi. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că: „Stabilirea locului în istorie, a originii și continuității în bazinul carpatodunărean ale poporului român constituie fundamentul oricărei activități ideologice, teoretice și politico-educative”. Unde și cînd a mai fost investită istoria cu o altă de mîltă misiune? Această înțelegere profundă a rolului formativ al istoriei se integrează unei tradiții naționale, care a consi-

Un astfel de eveniment grandios al istoriei noastre este Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, care a inaugurat epoca purtînd numele făturului unei minunate istorii: tovarășul Nicolae Ceaușescu. Mărturiile acestei perioade — cea mai fecundă în înfăptuiri din întreaga noastră istorie — o individualizează

Florin Constantin
Continuare în pag a 3-a

Verbe supreme

Vară în patrie,
vară de oameni, de griu
bogată și grea, sentimente
solare
lucafărul gîndului ce răsări
din istoria noastră nemuritoare
a fi liber acasă, a munci, a iubi
omeneștile verbe supreme
a fi Dunăre, Transilvanie — a fi
a fi tot ce există, cu vremea,
prin vreme
O întemeiere pulsează în noi
din vara aceea, semn de hotar
pentru țara visului meu
pregătind
destin românesc pururi clar
A fi liber acasă, a munci, a iubi
omeneștile verbe supreme
a fi Dunăre, Transilvanie — a fi
a fi tot ce există, cu vremea,
prin vreme

Nicolae Dan Fruntelată

La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste Române, tovarășul Boško Krunic, președintele Comitetului Central al Uniunii Comunistilor din Iugoslavia a efectuat o vizită în țara noastră. Cei doi conducători au realizat un larg schimb de vederi privind stadiul relațiilor bilaterale și dezvoltarea pe mai departe a acestora, în interesul ambelor țări și popoare, precum și unele probleme internaționale actuale.

VOCAȚIA SURTULUI REVOLUȚIONAR

Proiect de epopee

„dozile de cultură materială existente pe întregul cuprins al patriei noastre — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu. — vorbesc cu elocvență despre genul creator al poporului român, despre talentul și măiestria cu care l-a înstrășinat, ră, despre marea lui sete de frumos. Totodată, istoria arată că marii noștri gânditori și creatori de valori spirituale și-au pus vocația în slujba libertății și independenței patriei, a dezvoltării limbii și culturii ei, a propășirii națiunii române. Valorificând peisajul istoric și al luptei strămoșilor pentru neatinare, operele lor dădeau în același timp răspuns aspirațiilor de progres ale societății din vremea lor, jucau rolul de instrumente ale luptei pentru înlăturarea idealurilor de libertate și progres ale poporului român. Prin aceasta, și prin înalta lor valoare artistică sau științifică, aceste opere aparțin nu numai tezaurului nostru național, ci și patrimoniului culturii universale. Era la aproape doi ani după Congresul al IX-lea al P.C.R. și elementele unei doctrine, cu însemnătate fundamentală pentru evoluția organică a literaturii, se arătau a fi definitivite. Sint prezente aci nu doar formulări pe care le vom regăsi, fără modificări, de atunci și până astăzi (ori de cite ori obiectivul îndrumător este cultura) ci și o viziune omogenă și cu pronunțat caracter restaurativ asupra contribuției românești la universalitate, asupra valorilor naționale și a creativității în termen propriu. Elementele de „cultură materială” sînt, în această viziune regeneratoare, „dovezi”, ele ajută la configurarea identității unui popor și liberă ceea ce alții contestaseră, în cuprinsul unor epoci anterioare, adică „genul creator al poporului român”. A nu poseda putere proprie de creație era, în versiunile potrivite românilor, a fi incapabil de elaborație intelectuală înaltă și a participa pe o poziție cel mult subalternă la istoria universală, de nu chiar a lipsi din miscările ei. Înș, spre a respinge astfel de reprezentări, noi avem drept „dovezi” o „cultură materială” străveche și continuă, documentată palpabil, aptitudinilor de creație (adică „genul creator”) traduse în concret. Obiectivele acestei istorii făcute de români trebuie considerate că stau în „talent și măiestrie”, adică în date etnopsihice determinate de cadrul natural: organicitatea culturii române este, așadar, în afara de discuție. În acest fel, putem vorbi la caracter de „marii gânditori și creatori de valori culturale” căci istoria, a cărei funcțiune este, deopotrivă, și pedagogică (fiind „magistra vitae”) confirmă ideea că valorile culturale există, în spațiul românesc, prin opțiunea patriotică, prin promovarea ideilor de libertate și independență a patriei”, de „dezvoltare a limbii și a culturii”, de „propășire a națiunii române”. Cînd arta se întemeiază pe istoria colectivității unde este produsă (și pe care o exprimă inevitabil) spre a răspunde „aspirațiilor de progres ale societății”, putem spune că avem de-a face cu o viziune culturalistă, „instrumentală” în sens înalt. De altfel, pentru popoarele a căror existență istorică a fost de nenumerate ori primejduită, soluția creației culturale se înfățișează drept necesară. Notele științifice ale acestor „estetici”, decurg de aici și nu sînt mai presus de această valoare supremă, care constă în apărarea integrității unei națiuni, în restaurarea unui drept legitim al popoarelor, ceea ce a fi ele însele. „Prin aceasta, și prin înalta lor valoare artistică sau științifică, aceste opere aparțin nu numai tezaurului nostru național, ci și patrimoniului culturii universale”. Există, așadar, o universalitate substanțială, corespunzătoare unor idealuri de drept natural, aparținînd unei lumi unde valoarea ideii de independență și reprezentativitate de procesul obiectiv de evoluție a istoriei; adăugîndu-se la aceasta, există și o universalitate a valorii artistice, aflată în corelație cu valoarea ideologică și a spune că marile creații românești aparțin „tezaurului național”, și deopotrivă, „patrimoniului universalității se impune, prin logica faptelor, de la sine. Chestiunea difuziunii, proprie culturilor expansioniste care folosesc cultura drept agent de influență, nu se pune în discuție, dar este pusă aceea a universalității substanțiale și a „valorii artistice sau științifice înalte”, confirmată de o contemplare a obiectivului artistic în sine, înțeles ca valoare. Această perspectivă, științifică extrem de exactă, stinge orice alte aserțiuni care promovează idei după care valorile românești nu ar fi „universale”, deoarece sînt recunoscute ca universale. Eminescu are universalitate substanțială și estetică, indiferent dacă e sau nu „recunoscut”.

Chestiunea „universalității” (corelată pretutindeni, în concepția despre cultura a tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu cea de „specific național”) e dezvoltată a noștri, dintr-un „lipsa de vedere hotărît modern și critic, atunci cînd trebuie respinsă ideologia integraționistă a „universalității difuzioniste” însoțită întotdeauna de fenomene de imitație, subalternizare și anechiune forțată”. „Se știe, de asemenea — afirmă tovarășul Nicolae Ceaușescu — că în decursul unei importante perioade de timp, în organizarea învățămîntului și a vieții culturale nu s-a ținut suficient seama de experiența și tradițiile înaintate ale țării noastre coplindu-se în mod mecanic forme și metode din țări, care nu corespund deosebit de realităților noastre concrete, specificului dezvoltării istorice a poporului, cerințelor sale spirituale (...) O lungă perioadă s-a manifestat o atitudine de gravă subapreciere a capacității gândirii creatoare românești, a dezvoltării cercetării noastre științifice adoptîndu-se o atitudine de ploconire față de tot ceea ce aparține străinătății”. Această „subapreciere” e novică și contrară dezvoltării unei culturi naționale puternice, ea „reflectă — spune tovarășul Nicolae Ceaușescu, în 3 noiembrie 1970 — lipsa de demnitate națională, lipsa de spirit de discernîmînt și pină la urmă ignoranță, înapoiere, servilism mic-burghiez, neîncredere și subapreciere a realizărilor și a forțelor poporului român. Cred că este de înțeles că asemenea mentalitate este foarte dăunătoare dezvoltării economice-culturii României socialiste și de aceea trebuie să o combatem cu hotărîre”. Aceasta nu înseamnă absența dintr-un circuit de valori culturale, necesare în scopul documentării și cunoașterii fenomenului de creație contemporan, ajutătoare la deținerea clară și hotărîtă a creației proprii, care trebuie să pornească din realitățile poporului unde această creație se naște. Ideea organicității era subînțiată, în termeni foarte exacti, și într-o „cuvîntare” din 13 septembrie 1980, unde tradiția burgheză a minimalizării civilizației românești, expresie a unei ideologii liberaliste, e respinsă cu putere de pe pozițiile unei reprezentări exacte a universalității ca intrinsec de valori naționale: „Desigur, la fiecare popor găsim lucruri bune și noi sîntem printre aceia care prețuim mult ceea ce au realizat și realizează acei popoare. Sîntem pentru schimbul de experiență, pentru a lua tot ce e mai bun din aceasta, dar nu

A. Silvestri

Continuare în pag. a 4-a

Tablou de Elfinie Modică

„In activitatea de formare a omului nou, a conștiinței socialiste a oamenilor muncii, a tuturor tinerilor, o contribuție importantă sînt chemate să aducă arta și literatura. Operele de artă trebuie să dea expresie activității tumultuoase a poporului în toate domeniile vieții sociale, ogîndind, în limbajul lor propriu, marile realizări, entuziasmul, optimismul și hotărîrea națiunii noastre de a merge neabătut înainte. Răspunzînd cit mai bine idealurilor și setei de progres a oamenilor muncii, aceste opere trebuie să dezvolte gustul pentru frumos, pentru înaltele valori morale ale societății, să-i formeze pe oameni, implicînd pe tineri, în spiritul lunoaselor principii ale umanismului revoluționar”.

NICOLAE CEAUȘESCU

Intensa lumină

Urmare din pag. 1

s-a declanșat atunci, o neîmpăcătă și acerbă „luptă cu inerția”, cu certitudinile osificate, cu schelele unui dogmatism ce pustise spațiul gândirii, uzurpînd locul adevăratului spirit revoluționar. Adevărații infașibili și inflexibile ale unui mod mecanic, schematic și scolastic de a înțelege procesualitatea complexă și contradictorie a revoluției și construcției socialiste, își etalau sub focul concentrat al analizei științifice, lucide, debarasate de tabuuri și prejudecăți nemăsurate, inconsistenți, deficitul de credibilitate, inadecvarea la real, incapacitatea de a ține pasul cu mensul istoriei. O alăntă trănicioasă și firească s-a stabilit, prin abordarea cu responsabilitate și curaj a tuturor problemelor majore ale societății românești, între spiritul adevăratului și spiritul novator, între ceea ce era valoros și specific vieții și muncii poporului, constelațiilor valorice ale culturii și civilizației românești, și principiile idealurilor noi oriundei. Congresul al IX-lea al partidului a acționat ca un veritabil catalizator în sfera gândirii și acțiunii individuale și colective. A propulsat acele idei și proiecte îndrăznețe ce răpundeau însăși cerințelor immanente dezvoltării societății românești, a deblocat energii, a configurat și stimulat un climat de căutare infrăgurată a noului, de dialog, de receptivitate și creativitate în toate domeniile, în opoziție desubțiată cu suficiența și automulțumirea, cu somolența birocratică și conformismul mărunț, cu tot ceea ce se manifestă în conștient și inconștient al societății noastre. Într-un cuvînt, conștient și inconștient, au fost și se manifestă în conștient și inconștient al societății noastre. Într-un cuvînt, conștient și inconștient, au fost și se manifestă în conștient și inconștient al societății noastre.

Este greu de imaginat peisajul artei și literaturii de azi fără referire la fluxul înnoitor adus de Congresul al IX-lea al partidului, atît în ceea ce privește viziunea asupra realității, cit și în ceea ce privește modalitățile de expresie. Este, de asemenea, greu de imaginat dimensiunea reală a fenomenului creației care s-a îmbogățit în datele sale de continuu și ale cărui manifestări se inscriu într-un larg registru tematic, stilistic, evidențînd totodată o veritabilă diversitate de modalități și procedee de abordare și tratare artistică. Intre multiplele laboruri ale acestui fenomen și climatul în care

valorice, producțiile artistice circulă și stîrnesc reverberații în conștiința publicului există tot altul conexiun.

În epoca de impresionantă realizări și împliniri pe toate planurile, în epoca de propășire necontenită a culturii noastre socialiste care își găsea individualizate numele de cel al strălucitului strateg al devenirii comuniste a patriei, tovarășul Nicolae Ceaușescu, creația literară și artistică, creația tînără au înregistrat o impetuozitate și plină înflorire. Este o realitate cotidiană prezenta, implicarea fauritorilor de frumos și a tinerilor creatori în tot ceea ce se înfăptuiește, în tot ceea ce se pregătește și construiește, în edificarea unei culturi și unei civilizații superioare. Este o realitate care ne definește și ne reprezintă vibrația adîncă în fața minunatelor cititorii ale epocii de glorie. Ceea ce sîntem, ceea ce vrem să devenim datorăm Congresului al IX-lea al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, în memoria noastră istorică, varianțului 1965 inscriindu-se cu litere de aur, triumfîndu-ne peste timp intensa-lumină tuleră.

Doru Popovici

Istorie și identitate națională

Urmare din pag. 1

el trebuie să rămînă intact. Adevărul îl este scutul cel mai puternic: l-a păzit în trecut, îl va păzi și în viitor. De-a lungul ultimilor 22 de ani, istoriografia românească a înregistrat remarcabile progrese. Pe o bază de informație — largită în proporții considerabile prin stăruitoarele investigații — au fost studiate toate marile probleme ale istoriei poporului nostru: etnogeneza românilor, continuitatea lor în aria vechii Dacie, lupta pentru independență și unitate națională, pentru progres social, locul și rolul românilor în istoria universală. Mari colecții de documente și cronice, studii, monografii, sinteze alcătuite toate o impresionantă bibliografie care stă dovadă că „Epoca Nicolae Ceaușescu” a însemnat și pentru știința istorică din România o perioadă de accelerat progres. Această bogată recoltă științifică n-ar fi fost posibilă fără climatul de revoluționară înnoire, caracteristic întregii țări și, mai ales, n-ar fi fost posibilă fără iubirea de istorie a celui ce s-a identificat cu istoria însăși, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Apelul său la abordarea novatoare, îndrăzneată, străină sau apriorismelor a descătușat energiile scollii noastre de istorie și a îndrumat-o spre activitate în care valoarea științifică, slujirea patriotică și mesajul de pace și înțelegere s-au asociat în chipul cel mai fericit. Larga spunea că nu poți înțelege istoria, dacă nu desfășori o activitate politică, în măsură să-i deslusească prin praxis ceea ce cauză și orilege în sursele vremurilor apuse. Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a conferit acestui praxis valoarea unui militanțism politic, în absența căruia, opera istorică, oricît de desăvîșită, rămîne chip de marmură rece, admirabilă poate, dar lipsită de viață. Și viața, înseamnă, întru în slujba intereselor poporului român: un popor care și-a durat existența într-un adevăr și care — de aceea — găsește în adevăr aliatul său puternic. Cu el și prin el, istoriografia noastră își îndepărtează misterele și dintr-un național nu este — nu poate fi — loc pentru concesii și răbat: e vorba de un patrimoniu moștenit de la înaintași și pe care îl transmitem urmasilor. Și

Antologia-Luceafărul

Partidul, Ceaușescu, România

Trăim aceste fericite zile
Inscrie-n viața-nregului popor
Precum istoria inscrie-n file
Cu litere de aur mersul lor.

Sînt zilele ce-n inimă așteaptă
Și care mărturie prin timp rămîn
Căci ne conduce-o forță înțeleaptă
Partidul nostru Comunist Român.

Și-n fruntea lui cea limpede veghează
Un înțeleg și ne-nfricat bărbat,
Inimă tînără și minte trează,
În care țara-nțreagă s-a-ntrupat.

E Omul — Ceaușescu Nicolae
Iubit ca steagul nostru tricolor,
Ca steagul roșu — limpede văpaie
În zborul liber către viitor.

Conducător iubit, doream să vii,
Chemat de țară și chemat de vreme
În fruntea scumpei noastre Românie
Ca soarele în fruntea unei steme.

Din anii grei legat de-acest popor,
Curat ca lacrima, ai fost făclia
Ce-a luminat și-adic și-nălțător
Ca să-nflorească, nouă, România.

O țară suverană, de renume
Prin muncă, omenie și-adevăr
Prin numele aceluia ce-n lume
Îi duce crezul peste mări și țări.

Întru mulți ani și multă sănătate,
O tinerete vesnică-ți dorim
Cu datinele din străbuni lăsate
Azi, fiu iubit al țării, te cinstim.

Căci tututor ne ești în veci mindrio
Și conștiința trează luminidă
Partidul, Ceaușescu, România
E tot ce-avem mai scump pe-acest pămînt.

Al. Andrițoiu

Cu țara scrisă în privire

Au chipul munților eroii
Și-al apelor din țara lor
Îi-e inima stătuie vie
Bătînd, prin vreme, pentru popor

ei vin din aprige istorii
vulcani de vis, cutezător
cu țara scrisă în privire
urcătă demn spre viitor

au chipul munților eroii
Îi-e fața pasăre în zbor
în gîndul lor e gîndul vremii
și patria-i destinul lor

la ceas de cumpănă sau glorii
sînt brațul dirz, triumfător
coloane vii în vii istorii
trînd demult în viitor

pe drumul lor își scrie drum
cel mai de seamă fiu al gleei
cel ce ne-ovîntă să-nălțăm
chip fără seamă României

au chipul munților eroii
și-al apelor din țara lor
Îi-e inima stătuie vie
bătînd, prin vreme, pentru popor.

Nicolae Dragoș

Gel ales

Cel ales în fruntea țării
Lubit de țară este
Nins la temple pentru grija
Drumului urcat spre creste

Cel ales în fruntea țării
Comunist de omenie
Poartă-n grija faței clare
Viteoză Românie

Cel ales în fruntea țării
Frunte este pentru gîndul
Care-o tot suit prin lupte
Secole și vieți de-a rîndul

Cel ales în fruntea țării
E măsura pentru toate
Sprînjind cu neidnina
Demna noastră libertate

Cel ales în fruntea țării
Vrearea țării lui urmează
Braț bărbat la dreptăta trudă
Fiu cu inimă vitează

Cel ales în fruntea țării
Munca preschimbînd-o-n Tege
Un mai larg belșug de soare
Țării sale îi alege

Și înaltă către lume
Peste valurile mării
Glasul nemuririi noastre
Cel ales în fruntea țării.

George Țârnea

Partid și țară-i una

Iubesc mai mult dintre mai mulți, un om,
Iubesc dintre mai mulți, mai mult, un om
dar nu vor sta nicînd în cumpănire
cei ce egali se trag dintr-o iubire.

Partidul, patria sînt nume în unire-adîncă
sînt parcă mînt de soare și brațe-n timp,
istoria le spune de mii de ori egal
și pentru ele-naltă, zvel, arcul triumfal.

Unirea în unire își dă măsura-nțreagă
a fost, pe noi, această vibrare să ne-aleagă
Să înălțăm Columna, să punem temelii;
Partid și țară-i una spre anul două mii.

Florin Costinescu

Numele țării

Numele țării — înșinea brașilor din Corpați
săgetînd înălțimile.
Numele țării — neștiințămînt al apelor
și cerul bolții asemenea frunților visătoare.
Numele țării — 1907, Lupeni, Grivita,
August de foc rostînd cadetilor: li-ber-ta-te!
Numele țării — dangătul hodelor
îzbind cu oceanul de spice în cumpîna zării.
Numele țării — Colona lui Brîncuși
cu rădăcinile înfipte adînc în pămîntul

Corjului

ca să poată susține pe umerii ei infinitul.
Numele țării — Bicăz, Onești, Hunedoara,
templu de beton în arc, de la Argeș,
egal cu îndrăzneala de a visa.
Numele țării — Eminescu,
sau mormurul codrului bătut de gînduri,
înținerind odată cu trecerea anilor.
Numele țării — numele nostru
al celor ce frunza, ce torba,
scurtînd în fiecare clipă
drumul bărbătesc spre comunism.

Petre Ghelmez

O EPOCĂ NOUĂ CU NUME DE CITOR

Patrie, aripa tu mi-o ridici

Statornic pământul acesta iubesc
Numai de-acestă iubire îmi pasă
Închină-te sufletule adinc omenească
Patriei care sub aștri ții-e casă

Arderea mea e fără pereche
Înmaginare pură de stea
Cu simfonia lumii-n ureche
Nu poate nimeni timpul să-i ia

O acruie de curcubeu
Lungă vibrare eu sint aici
Și neînvinși fi-voi mereu
Patrie, aripa tu mi-o ridici

Vasile Andronache

Patria mea suavă

Lumina devine cîntec.
Lutul respiră prin porii,
Vibrează văzduhul.
Și eu te regăsesc mereu suavă
Patria mea —
În mugurii frazei ai pomilor
Și-n vîntul care mingiește
Visul din rîu;
În soarele ce ne alină fețele.
Dar mai ales te deslușesc în zori
Cînd floarea soarelui
Își îndreaptă
Talgerul-busolă —
Ca înima mea
Rotind după cîntec!

Ioan N. Dumitrescu

Spun cîntec

Spun cîntec și roua crește din iarbă
Să bea ciocirila ostentind către soare
Cînd ne desprimem de vise
Și ne înconjurăm frunța
Cu laurii-ncrederei-n oameni
Și roua devine privirea...
Timpul se coace în fructe
Partidul e-n noi, în ochiul speranței
Cum fiii în părinții părinților lor.

Geo Călugăru

Generații

În liniște, cîntînd sau încrîncenat
Și zore și mîntii cu spinarea
generațiilor, ca un Atlas ai cărat;
domol, cu un gest nesupus,
mai cuminte soarele și Dunărea
și-adîncul de miere ai adus;
în genunchii ai rivnit ceruri
și îndrîjiți, și aprigi, ai ajuns
Tu să le semeni pe grînduri
pe văile deschise, pe tîrșone, cîmpii,
să le veri înflorind ca roditorii
meri, piersici, gutui și pruni,
cu rădăcini de-aur pe străna viorii,
împlîindu-te în aurita risipii
de șoapte grele, ori ca fulgur,
sprintene, scinteițoare minuni;

Acum cînd mireasma și-a urzit belșugul
ei peste lumina întregii firi —
le plămăim pătimos la așezatul soroc
de pilastrii Congresului partidului
îngăz magnificul nostru Conducător,
cu purpura inimilor pe tronafiori,
cu copiii fericiți ai acestui loc
de fieruri străvechi și vesnicie
vălurind în piscurile treze ce
te înalță dulcea mea Românie,
Mamă a neomului meu nemuritor.

Ana Lungu

Cîntec partidului meu

Cuvintele pe care le rostesc
Despre partidul meu
Sînt limpez
Ca un cîntec de dragoste
Ca o fîntînă a dragostei

Cuvintele pe care le rostesc
Despre partidul meu
Sînt sărbătorile sufletului
Sînt copiii mei
Cu trupul de țară
Și frumoși
Ca o naștere de poem

Elena Codrescu

Ritmuri cosmice

Lucaferul țîșnit din începutul
istoriei repetate în val de răscoală
peceluția o frunte peste vremuri.

Cu tălpile goale, milenii treceau
pe pietre și lut, dar așezîndu-se la masa
tăcerii
se înscriseră în cartea luminată de Lucafer.

În zbuciumul timpului, de patimi fulminînd
se întorc uitatele pagini
răsfoite de vînt, duse și readuse de zbor.

Grăunțele rostului meu răsărit pentru a
dispăre
ascultă germele orelor din cîntarea țării
în nestînsese ritmurii cosmice.

Prin ale vibrează Lucaferul.
Acesta pentru eternitate.

Constanța Bădăcel

Să scrii despre patrie...

Să scrii despre Patrie,
e ca și cum ai lua-o de mină
și i-ai arăta amintirea, cum, în urma
zăpezilor,
se naște o arhitectură suavă din flori cum
semințele rostesc adevărul din inima
oamenilor;

Să scrii despre Patrie,
e ca și cum ai recita o poezie despre
cîmpie,
o mamă purtîndu-și pruncii către zîmbet,
timp în înut de soare, solidar cu mirarea
fără de slîrjit;

Să scrii despre Patrie,
e ca și cum ți-ai apleca auzul
la murmurul izvoarelor, la oamenii
măsurînd timpul cu priceperea lucrurilor

nepereche — logica geometriei, cuvintele
Niciodată, Nu se poate, au fost
simplificate —
mergem către inimă...

George Coroba

Lumină de glorie

Sub flumuri de partid s-a adunat o țară
Și-a zidit istorie în miezul unui vîc
Țarina transpiră a griu și a seacă
Iar cuvîntul poetului e paloș și steag

Lumină de glorie lumină de dor
În sufletul meu coboară pioasă
În temple-mi zvinește un viu tricolor
Iar verbul meu e ascuțit de coasă

Tăranul din mine mai miroase a plug
A brazdă preaplina de sămînță și ploa,
Străbunii mei eroi în balade mai plîng
Iar lacrima lor albă e viața din noi

Sub flumuri de partid cuvintele-mi adun
Cînd brațele trude de cîmpie se spală
Nu știm rostuirea hotărului străbun
Și strămoșii noi îi știm și îi știm că sint țară

Chiriac Samoilă

Rug

Esti gîndul
ce-mi sulfă în inimă,
Mă faci
să ard mai tare
să luminez mai bine
să devin mai repede
vopăie.

Sabina Măduța

Apartenența inimii

Cîntec dat în mugur de aș fi
De lacrima zorilor limpezii
Toată sevă,
Toate-nflorile mele
Ți le-aș aduce otrănda ție,
Eu fericitul, Patrie, ție.

Pribegit de-aș umbra peste mări,
Peste țări cu sufletul gol
Asemenea pulberii
Bătute întruna de vînturi
La tine m-aș întoarce precum pruncul
La sinul mamei sale, Patrie.

Cu tot ce e știut și neștiut în mine
Încă tînar de iubire flămînd
Îți aparțin
Cum rodul aparține semînței,
Cum fapta aparține gîndului
Cu toate bătăile inimii, ție.

Viorel Varga

Simbol

Simbol ai gîndurilor bune.
De atunci —
Cuvintele înfloresc
Pe buzele noastre I
Țară
Cu ochi de cer
Și de pămînt I...
Pe inimă —
Ne grăvăm simțămîntele
Zbor cu aripă de foc
Mit ai dimineții.

Nicolae Sinești

Proiect de epopee

Urmare din pag. a 3-a

putem să admitem acea concepție, care constituie, de fapt, o rămășiță a societății burgheze pe care am lăsat-o — de a nesocoti creația proprie, forța proprie a poporului și de a fugi întotdeauna spre alții. Literatura altora, oricît de bună ar fi, oglîndește realitățile din țara respectivă. E bine s-o cunoaștem dar inspirația noastră trebuie să fie poporul, realitatea noastră. Evoluția culturii în conformitate cu noțiunea de „popor” ca unitate organică, definită în mișcarea istorică și ajunsă la constința specificității, e subliniată în cuvintele emblematice cu prilejul vizitei întreprinse în Mexic. În 10 iunie 1975, sensul acestor culturi străvechi e acela care trebuie păstrat și dezvoltat în etapa contemporană a creației artistice. „Și poporul român este mostenitorul unei culturi milenare. Cultura latină ne-a dat anumite lucruri comune, dar noi mostenim — ca și dumneavoastră — o cultură străveche și tocmai aceasta a făcut ca și poporul român să-și păstreze independența, ființa proprie. Privind la minunatele dansuri și ascultînd minunata muzică de seară, compunînd cu muzica și dansurile românești, mă gîndeam ce s-ar întîmpla dacă am uniformiza muzica, dansul, cultura — dare, într-adevăr, ar fi o viață mai plăcută? Nu, dimpotrivă, ar deveni mai plictisitoare. Noi trebuie să dezvoltăm relațiile dintre popoare pe baza de pas-

BUCUREȘTI, CAPITALA ROMÂNIEI

CONFESIUNILE UNUI LOCALNIC

În mai puțin de-un sfert de veac, Bucureștii s-au lăsat modelați precum niciodată anterior: într-un oraș apăsător pitoresc a năzuit, doveditor, spirit european aliniat imperativelor frumuseții și utilității. Din dragoste pentru această cetate a muncii și visării, dar și din dragoste pentru adevăr, as risca să spun că abia în ultimul aproape sfert de veac urbea s-a urbanizat.

Este orașul meu de obșerie. Este orașul pe care-l caut preluțind în România și dincolo de fronturi. Adică, deseori, i-am asemuit un colț sau altul cu un colț sau altul din Bratislava, Brno, Kiev, sau Moscova: la fel, am visat să-l descompăr și la Cluj, Sibiu, Iasi, Oradea, Craiova sau Constanța. Fiindcă îl port cu mine în fiecare descădere. Fiindcă nu-și dărase decît spre a-l regăsi. Aici își dorm somnul strămoșii mei, aici viețuiesc și urmașii mei. Aici am învățat să mizez pe literatură și păstrez credința că cele mai apreciate pagini date la iveală pînă azi grădesc asupra Bucureștilor. Și tei, castanii, salcîmii și platani săi mi-am pășit gîndurile și dragostea, speranțele și pitențiile. Pe lacurile sale am înțeles și visat condărește și tot copilărește mi-am desemnat conștient de pescar. În cîteva din institutiile sale am sunnat condic de prezență. Am cuprins în profunzime mai mult sau mai puțin ample numeroase dintre întreprinderile, școlile și laboratoarele sale. Și încă — cu un orgoliu gel-beget — i-am închinat explozivele sale vieți trecute și contemporane două lucrări. Astăzi, totuși, sint dator, mie însumi, înțil, să mai consemnez în bilanț — provizoriu, firesc, fie și numai întru cît urbanizarea urbei actuale este în plin proces. Un proces proteic și indelebil.

BUCUREȘTI-DE-SUS

Putine sint orasele Europei, și ale lumii, probabil, ale căror periferii suburbii să se confunde cu o salbă de localități de tipul Balta Albă, Tîtan, Berceni, Colentina, Militari, Drumul Taberei, Crîngasi. Aceste așa-zicînd periferii sint în

fond nucleu urbane dispuse circular și care au închinat vechea cetate, istorică, într-un cerc ediliciar de neasemuită robustețe și vitalitate. Aici s-au rezolvat nu doar problemele de locuit și ale locurilor de muncă. Aici s-au statornicit modelele palterului de ciadințenie (conștientare, muncă, învățatură, distracții, sport) care, în scurt timp, au determinat și grăbit preschim-bări esențiale în orașul vechi. Încît se poate spune, lato sensu, că nu suburbia imită centrul, dar că asistăm la un proces invers.

Aceste cartiere gigantice, identificabile cu o centură modernă a Bucureștilor vechi, atesta tocmai un urmas efort colectiv de imaginație arhitectonică și de tălmăcire a acesteia în locuințe, școli, uzine, cinematografe, teatre, căi rutiere, parcuri s.a. Atastă, de asemenea, și o neasemuită școală a vieții pentru mii de constructori anonimi, ziditori ai unui univers socialist de viațire și confort. Desi geografic excentrice, orașele ghîndinate Magurale și Băneasa împodobește metropola României, fiind întru totul tipice pentru Bucureștii noi: o echilibrată diversitate arhitectonică, localizarea unor industrii de vîrf, ample spații verzi, circulație eficientă, comerț de tranziție între hinterlandul litovean și celatca veche. E vizibilă, pendințe, și o mutație în mentalitatea colectivă: dacă acum cîinci deenii trecea de bon ton să locuiești dincolo de aglțiaia centrului, în parcul Domenii, de pildă, azi mulți își doresc apartamente în cartierul aviatorilor din Băneasa...

Investiția de inteligență și efort colectiv în ultimul aproape sfert de veac s-a materializat în ridicarea unor vaste și numeroase cvariale, prin care suprafața metropolei (de aici și expresia Bucureștii-de-Sus) s-a modernizat efectiv sub ochii noștri. Încă aflate în curs de desfășurare, lucrările din perimetrul Uranus — 13 Septembrie — Rahovei — Izvor — Piața 1848 de săvîrșesc cea mai amplă restructurare citadină din istoria Bucureștilor. La extremitățile bulevardului în construcție, s-au profilat deja certe izbinzi arhitectonice-ediliciale. Sint realizări fascinante, ce impun prin eleganță, diversitate funcțională, soară somptuoasă. În aspirațiile Bucureștilor, într-o puternică competiție cu cartierul Băneasa se inscriu și cvarialele elegante din această zonă. Finisarea atentă, ornamentală a fațadelor, orchestrarea lor relevantă, sint indicatorii și ai progresului realizat în tehnologia construcțiilor civile. Progres la care au contribuit și de care beneficiază și înălțarea în ultimele două decenii și a altor ansambluri de locuințe sau edilicilor-gospodăresci. Amintesc acum doar Institutul Politehnic, Palatul promotorilor și școlilor patriei, Teatrul Național, hotelurile Intercontinental, București, Dorobanți, Modern, Sala Polivalentă, Complexul agro-alimentar Pantelimon. Adaug ca semnificative pentru această perioadă, și clădirile cochete, adevărat asamblee peisajului arhitectonic inconjurător, și care înlocuiesc mai vechi construcții din T. Argeșei, Brezoiului, D-la Anastasia, Scala, Turist, Casata, Dunărea, Onesti etc. Surplusul lor de frumusețe, confort și utilitate e vizibil cu ochiul liber. Diverse monumente istorice, arhitectonice sau de cult au fost reamenajate, cîteva suportînd translații de zeci de metri de teren, grație unor inspirate soluții ingineresti concentrate spre ocrotirea, conservarea lor. Grija pentru om, ca valență definitorie a socialismului, alentia edililor pentru conștientizarea civilizată, pentru munca, dar și repausul, recreerea activă a cetățenilor, s-au materializat tot în această perioadă prin finalizarea unor vaste, bine dotate parcuri de odihnă și agrement (Colentina, Dr. Taberei, Tineretului, Crîngasi) sau realizarea unui agreabil stadion în Ghencea și reconstrucția din temelii a Podului Grant. Iată, asadar, fie și printr-o asemenea stingaee enumerare, și tot se poate remarca cît de mult, de divers și de bine s-a clădit în Bucureștii-de-Sus în ultimii 22 ani.

BUCUREȘTI-DE-JOS

Mi-amintesc de parcă ar fi ieri: publicam în-titlul meu roman cînd, coincident, s-a dat în folosință — și i-am parcurs curioș și curiva emoționat împreună cu citiva întîmni — al treilea pasaj al metroul subteran, în dreptul Lipșanilor, ce raspunde în chiar kilometru-zero de odinioară, la Sf. Gheorghe. Mai înainte se inauguraseră cele din Pta. Scintilii și Pta. Universității. Practica unor atare lucrări de intensă utilitate publică, de atunci, a lăstărit bogat, azi Bucureștii beneficiind de pasaje subterane și în Militari (Lujerului) și în Justa Barieră a Vergului (Muncii) și aproape de super-marketul Bucur, și în zona Titulescu — Pta. Victoriei, și în dreptul complexului comercial Unirea. Descongestionarea circulației stradale, grija pentru mediul ambiant, preocuparea lucidă, clar-vizătoare pentru ecostera bucureșteana — tînul din indicatori alcătuiindu-l și continua ameliorare a transportului în comun — au catalizat asemenea succese edificare și, între ele, ambițioasă punere în funcțiune a primelor linii de metrou.

Un mai vechi gînd a stat să fie realizarea metroului. Emanciparea socialistă a țării, tradusă și într-o emancipare economică fără precedent, a lucrat fertil și în acest sens. Astfel că, în ultimii ani, locuitorii celui mai populat centru urban din Sud-Estul de amiază, utilizază deja primele linii ale trenului subteran. Vitează, confort, silențiozitate, nepoluare, promptitudine sint doar cîteva dintre atribuțiile magistrelor subterane. Astăzi sint unite și traversele rapid cariere îndepărtate: Militarii și Crîngasi (cursele și Gara de Nord) raspund într-un razag modic în perimetrul marilor întreprinderi Republicii și 23 August; la fel, Berceni (punct terminus — I.M.G.B.) raspund eficient în Pta. 1848 (curnd și la Universitate). Nu peste multi ani se vor finaliza și traseele Unirii — Pta. Victoriei — Pipera, ca și linia de centură, în total, garniturile de metrou vor aluneca pe distanțe echivalind aproape cu numărul de kilometri dintre Capitală și Ploesti.

SERPUNDF ÎNTRU ORAȘUL DE SUS ȘI ORAȘUL DE JOS...

...încă din prezenta vară, o Dimboviță nouă s-a dezvoltat burcureștenilor, turistilor români și străini (unii dintre aceștia chiar specialiști în domeniul, atrași în București de amplasarea incușitii ingineresti autohtone). Și în trecut s-au făcut încercări de îndreptare, canalizare și amenajare a Dimboviței. Numai că un euforic socialism balcanic, dublat de lipsa convergenței dintre interesele publice și private, a lăsat moștenirea unui ru dezagabil, devenit canal coluber, pestifer și alucur. Cît am iubit și iubesc orașul, mi-am îngăduit totuși numai nostalgia ironice privind vechiul curs meandrant și unșuros al rîului. Iată de ce m-am grăbit să privesc îndepărtate metamorfoza (afiliată în aceste zile, pe porțiunea urbană a apei, la cotele finale). Săptămîni întregi mi-am trecut pe malurile și abilitate aflate în lucru: scriu abia, pentru că-i vorba și de Lacu Morii, urșia acumulare din coapsa Crîngasiilor, viitoare zonă turistică și de agrement. Am asistat la și am consemnat eforturile deosebite de concepție și execuție, inspirate, firește, numeroasele indicații creatoare oferite de Presedintele țării, aflat adesea alături de constructori, pe teren, la punctele fierbinți ale acestei infrumusețiri magistrale a metropolei. Disimularea canalului colectiv, lărgirea și cimentarea albiei, restructurarea podurilor și planșelor plictosiale și pomparea apei transluide care permite și navigația de agrement alcătuieste un inventar incomplet al operațiilor desfășurate aici. Alcătuieste de fapt rezultatele efortului intens al miiilor de oameni care au proiectat și realizat noua emblemă a dezvoltării fără precedent a patriei. Înainte de orice, au fost milioanele de metri cubi excavații, au fost atîtă și atîtă fază tehnologică: decolmatare, deviere, excavație, umpluturii, realizarea fundațiilor, montarea prefabricatelor-pereti, monolitizarea lor, montarea predefelor, realizarea curei orizontale și înclinată, montarea prefabricatului sparge-val și a clapelelor și dispunerii marmocinului. Urșia forță de muncă și mecanică angrenată în metamorfoza Dimboviței dă seama nu numai despre această ambițioasă, superbă fațetă, în sine, cît despre întregul vast efort de urbanizare a Bucureștilor, de transformare modernă, civilizată a unei așezări atit de eclectică și pitorești, cîndva.

MARTURISIRE FINALĂ

Acest provizoriu bilanț l-am consemnat, rînd pe rînd, în imediata apropiere a debarcaderului dimbovițean — da, atit cît bine! — din Piața Operei, așteptînd să așezez eventual apa de soare înspre Cotroceni-Grozăvesți, punctat, într-un tîrziu, cu luminiile discret înmănușate în felinarele gratuite dc pe chel și de pe pod, înnoite și acestea.

Mircea Constantinescu

Dăinuitoare împliniri

Urmare din pag. 1

pentru cei născuți în această perioadă — pentru întreaga noastră patrie, Republica Socialistă Românie, pentru întregul său popor frățesc — români, maghiari, germani și indiferent de naționalitate — acești douăzeci și doi de ani înseamnă o epocă. Cea mai strălucită din istorie, cu cele mai dăinuitoare împliniri în constințe și fapte legate de numele minunatului său inițiator, cel mai iubit și mai respectat fiu al țării: Epoca Nicolae Ceaușescu.

Opțiunea istorică a tuturor comunistilor a întregului partid și popor atunci, în luna iulie 1965, la cel de al IX-lea Congres, investirea tovarășului Nicolae Ceaușescu în supremă funcție de conducere în partid s-a dovedit a fi opțiunea de a încredința desinelne țării și poporului celui mai bun fiu al națiunii, acela care, prin pasiv notoriu, prin genială sa clarviziune a devenit fauritorul unei ere noi, neasemuit de fertile în tot ce înseamnă înfăptuire, exemplul cel mai viu de urmat — Omul, Eroul a cărui fiice bătaie a inimii este închinată pacii în țară și în lume.

fericirii poporului, prosperării sale pe noi culmi de civilizație și progres.

...Eram, pe atunci, în iulie 1965, cu douăzeci și doi de ani mai tînar și eram mai tineri cu Transfăgărășanul, cu Metroul burcureștan, cu Canalul Dunăre — Marea Neagră, cu salba de lacuri din Crîngasi, cu noi cartiere, fabrici, uzine, școli, combinate și cîte și mai cîte dăinuitoare citorii ale glorioasei epoci — Epoca Nicolae Ceaușescu. Întreaga țară a pornit pe un năgăz de istorie revoluționară și faptele confirmă justetea opțiunii de atunci. Căci tot ce s-a înfăptuit prin eroici muncă, abnegație, dragoste pentru aceste plaiuri și oameni săi și generațiile tinere, foarte tinere sau acelea care vor veni, pentru pacea sa și a planetei întregi este indisolubil legat de excepționalele călătii de conducător de partid și țară ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, de înflăcăratul său revoluționarism, de suprema sa dăruire pentru cauza socialismului și a comunismului pe pămîntul României.

Doăzeci și doi de ani — o epocă de aur în istoria patriei mele, de epocă dăinuitoare; simțindu-mă o mică părțică printre înfăptuitorii săi în marea familie strîns unită în Jurul Partidului Comunist Român, în Jurul secretarului său general. O epocă, pe care pot fi mîndru că o trăiești și adîncă dragoste de țară, înalta conștință patriotică te îndeamnă să o aperi, să o sprostăi, să o duci mai departe.

EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU

Douăzeci și doi de ani

Cei douăzeci și doi de ani clii au trecut de la Congresul al IX-lea pot fi succesive imagini ale memoriei economice și sociale dar și argumente, cit se poate de lămuritoare, ale unei altitudin de conștiință. Ale unei creații, mai exact spus, pentru că este indiscutabil — faptul îndesat devină comun — orizonturile de cunoaștere și abordare a destinului colectiv au crescut, s-au lărgit în permanență dar ele au în focarul lor, în unda lor de răsunare și destinul individual, biografia unei munci, a unei profesii, a apțiunilor, nădejzilor și posibilităților, cu care fiecare intră în rândul propriei sale generații. Acești douăzeci și doi de ani au, mai înainte de toate, un orizont unificator și distinctiv, punctul de deschidere și iluminări care explică însăși rațiunea existenței, modul în care, în spațiul memoriei, de pildă, se orinduieste și se așează realitatea și convingerile care merg mină în mină cu dorința de schimbare și înfăptuire, cu ideile politice și sociale care ne configurează, cel puțin din premise, un permanent și solidor urcuș. Și nu numai atât, ci și frământări, multe căutări, cîteodată, multe încercări.

Dintr-un unghi al spațiului natal să privim însă acești ani, dintr-un unghi care deschide și amplifică într-un anumit fel însăși ideea de

ară. Despre acele schimbări produse acolo în timpul și jocurile rostirii celor dintii cuvinte ale limbii române, ale celor dintii cuvinte descoperitoare, ca și auzul și văzul, ale unei lumi care se sprijină pe umeri și brațe de părinți. Lua forma unei imense speranțe acea vară de acum două decenii și căva, lua forma unui imens și furtiv proiect de redresare a însuși sensului și rațiunii cuvintelor limbii române, pentru a le putea face apte de realități care aveau să vină ca și de adevăruri care se puteau rosti fără teama îmbolnăvirii de iluzii de utopii sau experiențe contradictorii. Se împleau, asadar, de sensuri cuvintele și, ce este mai important, în vara aceea a Congresului al IX-lea și a investirii tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea forței politice conducătoare din România, ele primeau în sine modul de a ne gândi și asuma propria realitate. Părinții noștri, generația și generațiile lor au străbătut drumul concret al acestei experiențe, ei sint auzul de pod pe care s-a trecut mai departe, în timp, aproape de noi și în inima noastră, în biografia noastră. Spațiul memoriei a crescut, imagini succesive ale acestui spațiu se suprapun azi și largesc înfinit perspectiva viitorului dar undeva acești douăzeci și doi de ani rămân ca o experiență pilot de cea mai intensă și mai adâncă forță revelatoare. Ei sint atit de ai fiecăruia și ai tuturor,

întregi, încit par o neîncetată și amplă mișcare a locurilor înseși natale, fiind într-o conținută incidentă cu proiecte și programe care au prins contur și s-au transformat în zestre reală, statică, a muncii și creației ca și într-un limbaj nou, într-o nouă altitudine și o precizie nouă, nedismulată, a cuvintelor. Într-un relief al lor care acoperă și nuanțează deopotrivă faptul politic, faptul economic, faptul moral și social. Pentru că ceea ce numim — Canalul Dunăre-Maree Neagră, de pildă, sau București. Capitala atit în cel mai vast și mai tulburător proces de construcție și modernizare ca și altele și altele atitea impunătoare edificii ale muncii și gândirii teinice și științifice românești — tînde să devină, cu timpul, și locuri comune, locuri obișnuite, fi-rești, dintr-un lexic ce se îmbogățește necontenit.

Din unghiul și spațiul său natal, scriitorul trece prin inima tuturor acestor locuri noi și care cu timpul devin comune toamai pentru a le înfățișa și lăsa mărturie despre o epocă înaltă ce poartă în toate numele cliilor ei. Istoria tuturor acestor locuri alcătuiește istoria întregii țări.

A. I. Zăinescu

Să știți de unde vii, care-i oerul graiului tău și care-i rădăcinile cu neputzabilită viață, iată un demers intru cunoașterea de sine. Cînd îți cunoști arbele genealogice pînă-n secolul al XIV-lea și în Diplomele de familie se precizează că locuiești și stăpînești pămînturile „din totdeauna” („ab antiquo”), este firesc să îți preocupi pat de destinul oamenilor în timp, de rostul lor în contemporaneitate. Ca să ajungi înspre ei, în viața deschisă, limpede asemenea luminii, trebuie să îți intrîrile și sufletești și geografice, porțile prin care intri în Maramureș.

Oricare ar fi intrarea în această formă de relief, după chipul pasării înainte de zbor, auzi plătirea cîntecului purtat de tîlnocele pădurii. Prin Pasul Prislop privești se deschide printre stresiții montane spre bărbăția plesuivă a Pietrosului, te primești în oșpete păcurarii cu turmele lor la Dealul Ștefăniții. Cînd ești în Runcu, auzi fierăstraiele lapinarii pregătind o nouă culă pădurilor voievodale. Drumul îți e însoțit de acel du-te-vinge al camioanelor împovarate cu minereuri și lemn de construcție: de vorbe aspre, vorbe în șază și cîntec pînă intri în orașul Borsa, oraș mai nău decit vîrta subsemnatului oraș cu mul de băieți și zeci de hoteluri turistice așezate pînă sub atîpa de zapadă a muntelui Bătrîna.

Dacă intri dinapre Sălașuța lui George Coșbuc, prin tunelul părinților noștri, tinerii brigadieri de odinioară pe drumul de fier Salva-Vieș de la Dealul Ștefăniții, ochiul se deslășă în coline de argint și alungă somn la ora diminetii. Locurile Săcelului seamănă cu ceramica roșie, dăcică a olarului Tănase Coocean, dăscălul unui meșteșug învățat din tată-n fiu la același cuptor vreme de peste tînci secole. Cîteva șeele care vor să întoacă simplită, băzilor singuratici amintesc văzului prezența subterană a „miciului de foc” care te face să simți că vîntul are un ușor miros de petrol.

Dinapre vești, dinapre Oas, zona mai agitată temperamental, iule ca tipuriura, treci prin Pasul Sîmbra Oilor și cobori spre Săpînța Ci-miștrului veșel și ritm ca la o sărbătoare de inimă: ca apoi să intri în cetatea insulară ca o inimă — Sighetu Marmăției — așezată între Iza-Vieș și Tisa. Este un oraș cu ochii mîntii deschise spre Peri și Apsa, Leordina, Teud, Cuhnea, Săliștea de Sus, Moisei de unde i-au sosit totdeauna fantele spiritului său urban, orașul prozatorului Alexandru Ivasiuc, scena întîmplărilor din Apsa, Păstrile și Raul, oraș al poetului Gheorghe Chivu. Este orașul primei Academii juridice la 1880, a primei Asociații pentru Cultura Poporului din Maramureș, oraș-universitate, oraș deschis spre înțelegerea omului și omeniilor locurilor.

Prin Tara Codrului ori Tara Chioarului intri dinspre sud spre centrul de foc al geografiei nordice — Baia Mare — urbe cu vocație de metropola unde „mi-am trudit visele tinere” în căutarea frumuseții din noi. Chiar dacă aciziți nu-ți împotriva a trei elemente de natură etică, vicioase ale Săsarului, structura arhitectonică bicuara privești și provoacă rostogolirea guturală a cîntecului halducesc. Pentru că verticalitatea și transparența volumelor amintesc unorii de suplețea bisericilor de la Plopiș și Surdești, sacre monumente de lemn, care vorbesc de spiritul înșelat de înalt al locurilor.

„Sat în care mirii-și fură
Caii iuti ca înjurătura
Peste vînt tăiați de bici!”

are Maramureșul o forță rară de atracție, o forță rară de fascinație, o forță rară de incantație exotico-estetică în care, în forța umană care trece și pe-trece vremea și ființa ei, Umbra caselor e umbra omului, a bărbatului care din pruncie este îndemnat să croșcă în tubire de casă și să lupe împotriva a trei elemente de natură etică, care degradază și degenează natura și condiția umană: frufia, prostia și lăcomia. Pentru acestea ne grăiesc prin vreme expresive măști, superbe prin avansa de ris care o degajă.

Omul celor trei riuri repezi și-a încrustat în lemn obrazul și crezul în viață, aspirația lui spre lumină și o permanentă fugă de scufundare în întuneric. Trupul i-a devenit sfoară, arbore al vieții, mințile îl ardeau înaltînd rozeta solară ca să împartă oerul și anotimpurile cosmice prin semnul crucii — chemare, căutare și orientare drumetilor pămîntesți și astrale. Pentru spiritul latin al maramureșanului soarele este codul moral al existenței, umbra și noaptea poveri de care scăpăm umbind în căutarea noastră prin lumina de sus, prin lumina de jos. Aparent sint elemente decorative primare, geometria mandalei hinduse ori oglinda răsfrîntă în soarele Egiptului, dar atit de singulare și însingurate în lumea mea de acasă, amintind mereu de scara și treptele cunoașterii de sine.

Ștîlpii porții leagă štîlpii familiei, nevastă de bărbat, copil de mamă și tată, iar părinții, prin copii, de viitorime; leagă oamenii în ideea de familie și de sat în gîndul țării. Dincolo de poartă, în ogrădă, fințina are găleata și alceci pentru selea drumetului, ușile caselor nici astăzi nu se închid cu lacate pentru că „omul-i om, nu-i lasat pe pămînt să facă rău omului”, iar „puterea omului, dacă-i de la natură, ca un har ori prin voința oamenilor, atunci trebuie să facă binele celor mult și niciodată binele tru-fiei sale”. În fiecare ogrădă trebuie să crească o „rîndă de bărbat”. Mai aud încă aceste lectii — bîlbăuțare în satele rînduite ca niste amfiteatre, iar prin grai, simțire și profunzimea trăirii, reale universități dezbărate de mereu în vechile doctrine, lectii care se finalizează în portrele morale ale omului.

Ancestrala sete de lumină l-a făcut pe să-tentii vailor să-și ridice, în zilele noastre, casele cu încă un nivel sau chiar două, încit etele co-

STÎLPI DE ȚARĂ

pilării mele cu stresinile îndoit în zapadă și ferestrele de maramureș, ulei iconic pe stidă, sint astăzi doar imagini ale memoriei mele. Azi privești nostalgic lumea de lemn pe cale de îngropare, la acea tainică îmbinare a bănelor în „coadă de mîncă”, dar cînd intru în noile case țărănești unde se folosește lemnul de faianță ori inox și apă potabilă tratată, înțeleg și mai bine esența schimbărilor care nu vizează esența tradiției, trăirea morală, ci bucuria în fața vieții.

Cînd mă întorc acasă, în Săliștea de Sus, ori în oricare vatră sătească, știu că mă întîlnesc cu cel puțin 50-60 de intelectuali: profesori, doctori, economiști, pictori și scriitori. La Săliștea revăd un pictor de tînuță, Aurel Dan, pe Simion Iuga și Grigore Iuga, eminenți profesori, la Budești pe poetul Petru Dunca, la Baia Sprie pe poetul Ioan Moldovan, la Clitruș pe poetul Ion Burnar etc.

III. ORAȘUL

Orașele se desfășoară pe două nivele aerian și subteran. Săpînța la număr: Baia Mare (120 000 locuitori și 25 000 apartamente noi), Borsa cu Baia Borsa (30 000 locuitori și 4 200 apartamente noi), Baia Sprie și Căvin, puternice centre ale bănelor, orașe ale căror căi de fier sub bolțile tunelurilor atîng la sute și chiar mii de kilometri, sint drumurile de forță ale energiei și puterii umane. Ele tes un pănăjen de lumină sub povara mîntilor, eoul explozilor constructive ori sredeul perforatoarelor în roca umedă transmit hriții de aur prin rădăcinile arborilor înspre oamenii de sus, lapinarii, cei care pregătesc lemnul decozii, primind culoarea prețioasă metal după care umbra orlaci, drept štîlpi de susținere a pereților de piatră.

Cînd vorbești cu orlaci, acolo jos, în adîncul adîncului, la orizonturile minus, înțelegi dimensiu-na vîieții și a morții, ambele chipuri omenești, pe care le poartă în anila activă într-o curădă înțelegere. „Simți prăbușirea mîntilor pe umeri, dar simți și tîria umerilor care sprijină mîntii!” Este poate semnul și sensul exact: desuura noastră avem orașul, casele cu familiile noastre, iar noi ca niște arce uriașe înzestrate cu putere și voință, cunoaștem culoarea victoriei. Trupurile noastre sint căldura, viața pămîntului nostru: graiul nostru, respirația urcă prin minereuri și imense structuri de piatră, printre flori de mină nedescoperite, pînă-n verdele crud al ferbi.

22 000 de mineri și cîteva sute de geologi, care le deschid căile, oameni cu numele de Pop, Timiș, Vlad, Iuga, Tomoiagă, Chindriș, Grăd, Bizău, Susca, Mariș, Săpînța, Cozma, Popa, Mureșan, Silaghi, Soseanu, Lăpusan, Belu, oameni a căror mîncă înscamnă anii zeci de miliarde lei. Sus, sub cerul albastru, dintodeauna rivnit de ochii pictorilor, aproape de pădurile de castani și de Grădina Rosie, aproape de poezie-n Săsarului ori de lunile înguste ale Căiel, trîncă fratii lor: metalurgiști, tehniciști, constructori, chimiști, electroniști, informaticieni, profesori, forjori, cioplitori în lemn, pictori ori scriitori, medici, studenți și elevi, timplați-specialiști în mobilă de lux la Sighetu Marmăției, ceramiciști creatori la Faimar și multe, multe altele profesii care veghează la sănătatea orașelor de sus, la oca de încercare să defăinșcă plastic secretul inimii lui Mihai Olos prin modelul orașului planetar al înțelegerii relațiilor interumane într-un tot muzical și armonios al cului.

IV. MARAMUREȘ

O TU obraz împresurat de păduri și Viață pe-acoperșie cerești
O TU clopot de argint în inima mea
mereu călîndu-te întregindu-te după obrazul
îngheșuit, se deschidea acum într-un
cînd trec herghelile albe de demult pe sub
pămînt

o Mara și Mureș MARADEMUREȘ
ochi de lumină în țară
și custră de foc botezată-n flință latină

Recursul la memorie

Să mă gîndesc la piatra care se încalzește la soare, la „sentimentul” pietrei, la persistența acesteia dincolo de timp. La piatra porcie care trece anotimpurile, gîndesc. Și să gîndesc, să gîndesc, să gîndesc. Din tot ce a adus ordine și sens, numărul pare să fie momentul maximei revelații. Numărul, dect ani, așa cum ne traversează ei. Jur-împrejurul sentimentelor se face linșite, o linșie curativă, odihnitoare, ca o aducere aminte. Totul e să știți a privi lumina, totul e bucuria privirii. Ca ipostază a desăvîșirii, tinerețea este o piatră cu ochii mari, cit să cupîndă albastrul care ne umple de deasupra, traiectorii, inimii în urma zborului, urmele șapele cu răbdare și trude. Cîmînie, timpul ne aparține, după cum cerbi își poartă vîrsta în coarnele triumfale, după cum copaci se înnoașoară cu inele albe de ani. Sintem, asemenea pietrei, netrecători. Totul e înțelesul lumii diminețată, cînd orașul, cîmîpie și muntele pulsează sub hainele noastre ca o pasăre grea de viață. Tinerețea este o stare a conștiinței. O ardere fără vînt. O neînșite creatoare. Tinerețea este timpul fără de vreme.

Intîmplător, atit cit poate fi de întîmplătoare o trecere prin orașul natal, mă aflam de curînd la Craiova. Prima senzație a întoarcerii este spaimă că nu ai timp să colînzi, să recunoști, să scooperi cu pași străzile, locurile de alțădă. Un fel de goana din cameră-n cameră, rîndind ușor, spărgînd podul coplării. Asalt de impresii sentimentale. Amintirile cu parfum desuet, arhitectura îndrăznețată, amestec de vechi și modern, privity prin ochiul dilatat al redescoperirii. Cam așa. Strada Unirii, ael Cor-

cînd deschid gura cîntecul tău mă îndeamnă să urez pietrele Rodnei mai aproape de oer tîrle să mă urmeze-n albastru

obraz iluminat aburit din respirația pruncilor pe Valea Miresei cînd crește litera română din cronica palidă ca un septembrie Maramureș suflet al meu dintodeauna unde două deslășuri de cruce mi poartă numele și ai zidului mureșului cîntec de redresare a însuși sensului și rațiunii cuvintelor limbii române, pentru a le putea face apte de realități care aveau să vină ca și de adevăruri care se puteau rosti fără teama îmbolnăvirii de iluzii de utopii sau experiențe contradictorii. Se împleau, asadar, de sensuri cuvintele și, ce este mai important, în vara aceea a Congresului al IX-lea și a investirii tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea forței politice conducătoare din România, ele primeau în sine modul de a ne gândi și asuma propria realitate. Părinții noștri, generația și generațiile lor au străbătut drumul concret al acestei experiențe, ei sint auzul de pod pe care s-a trecut mai departe, în timp, aproape de noi și în inima noastră, în biografia noastră. Spațiul memoriei a crescut, imagini succesive ale acestui spațiu se suprapun azi și largesc înfinit perspectiva viitorului dar undeva acești douăzeci și doi de ani rămân ca o experiență pilot de cea mai intensă și mai adâncă forță revelatoare. Ei sint atit de ai fiecăruia și ai tuturor,

ochiul tău se înalță cu trupul grai
cu netînuța cea mai fințată
la Borsa
Apsa
Ieud
la Peri
la Cuhnea-Hotin
tremurător în plătosa divină a zilei
o Maramureș chipul tău mereu călător
în hotarele inimii
atit de tînar încit transparenta la umbra
desculță prin țară

V. IARAȘI ORAȘUL

Coborînd pe Iza ajungi, vrînd-nevrînd, la Sighetu Marmăției. Intru în oraș prin poarta nouă cioplită de meșterii Gheorghe Borodi, din același sat cu poetul Tiberiu Ulan, poet carul pentru care „De dimineața pînă seara / Frumosea veșturi scrie țara”. Primul vers este muzeul satului maramureșan, găsindu-și locul potrivit remarcabile sculpturi în lemn, zămălește în spiritul colinelor și al arhitecturii care le susține zborul gutural. Ce aeriana restructurată a lumii după elementele și lăuntrice ne ofera în acest timp verde, Napoleon Ţiron, cunoscutul NAPO! În fiecare vară zeci confrăți de dată întîlnească aiei trunchiului de stejar, care își așează o nouă geneză, prin hărăz mîntii și forțe mîntilor. Prin arta lor ideile se vor înalța la rang de simbol, de metaforă.

Apoi, pașii te poartă prin noul cartier al muncitorilor maramureșeni, al specialiștilor în furniri și în mobilă curbată de la marele combinat de prelucrare a lemnului ori de la străvechea fabrică de tricotaie. O linie elegantă a consilier, lapicaria mozaiică a pereților exteriori ori luminiozitatea balcoanelor care amintesc de arhitectura caselor din preajma orașului, te însoțesc înspre vechiul centru al urbei, spre marea bibliotecă în care incunabilele, cartea rară și colecțiile de stampe rînduite, își așază specialiștii în Palatul culturii. Printre aceste amintim expoziția permanentă cu opera lui Alexandru Ivasiuc, manuscrise, portrete, scrișori, comentarii la opera, comentarii care sporește cu fiecare simpozion anual organizat aici, la care o contribuție deosebită își aduce Laurentiu Ulici, un alt iut lui orașului.

Oraș al vîlilor vechi și noi, alor al snatilor verzi și al nemeapomenitei Grădini de la moară, parc natural, dar atit de blind cuib al meditației pe unde își plimbu pașii oamenii de odinioară și rălăcesc în jocuri elevii de azi. Orașul liniștit.

VI. IDEE DE PORTEIT

Chipuri neastîmpărate luminîndu-se cu fiecare înțelegere de idei, luminîndu-se în fața pașilor, cînd se înalță și se poartă pe cîntec în fața celor nedrepti și mereu în gresală. Pictori, poezi, profesori, artiștii în nobilul sens al cuvîntului, jurști într-o apărare teazurului etnic și etic în limpezimile lui, la nevoie dănași, tipografi, corectori și editori, mereu în acțiune acolo unde este strîngentă nevoie de prospectime.

Intelectuali pentru care probitatea este un fapt de conștiință, propagandiști și valorilor reale, inocenți și puri în sentimente, cunoașterea de oamenii locurilor și recunoscuti ca mesageri și lor: Augustin Botis, Mihai Olos, Ion Bogdan, Petru Dunca, Gheorghe Făraș, Nicolae Iuga, Vasile Lătiș, Ștefan Belbu (mai în urma timpului, regretatul George Boltoș). — prezenți în paginile mai tuturor revistelor literare: Luceafărul, Astra, Tribuna, România literară, Familia cu articole de tînuță critică și de atitudine critică, cu poezii de reală valoare. (Și ne surprind că nu găsim cărțile lor în librării, ele fiind de multă vreme scrise). Ion Bogdan, Mihai Olos și Augustin Botis sint cei ce au inițiat Asociația literarilor artiști din Maramureș Măiaștra, revistă exigent, susținut din cînd în cînd cu plante de Pictură și poezie de culegeri literare, de calendare care vor să însuneze oglinda spiritualității noastre nordice. Dar alături de ei sint profesorii care în spiritul cercetării spațiului istoric maramureșan țin să ne restituie imaginea adevărului netrunchiat și fără pagini rupte, după pilda lui Ion Mihaly de Apsa și Alexandru Filipascu. Sint de reținut eseurile remarcabile ale lui Nicolae Iuga din revista Astra, privitoare la continuitatea romanilor în Maramureș, culegerile de folclor muzical ale lui Gheorghe Gh. Pop sau de literatură populară ale lui Petre Lenghel Ișanu, ori eseurile de artă plastică ale lui Tiberiu Alexa, etc., etc.

Folosind doar cîteva nume de pieteni, mi se perindă prin memorie întreaga viață literară și culturală dinșpre Baia Mare înspre nord-estul geografiei noastre septentrionale. Aici, în nord, sinceritatea are culoarea cîmîpiei înrouat de zorii luminii. Simplitatea are frumusețea și permanenta luminii, bucuria împlinirilor. Dinșpre orașul cu aripi deschise spre munte — Sighetu Marmăției — eoul cuvintelor ajunse faptă trec pe căi halducești înspre oameni, dinșpre orașele băteșlor tapiele de muncă trec, pe aceleasi drumuri, către vale de suflet ale țării: ele exprimă forța, frumusețea, firescul vremii și vrei din om.

Carmen Firan
Ion Iuga
Ion Smeu

El mi-i făuritorul

Ni-i zora tricoloră și inima senină,
Pe frunte poartă țara lour nemuritor,
Săvim Eroul Pații din era de lumină
Pe glică împlinirii sub faidul tricolor.

Ei ni-i făuritorul vîntelor supreme,
Pe tot cuprînsul țării a-ol muncii sale loc.
Dacă-i prezent la strînsul recoltelor la vreme,
Prezent e și în mine și-n Reșție de foc.

Prezent e cînd se ară întinse barăgane,
Lîngă țorarii harnici ai glicii strămoșești,
Prezent e și-n poemul creației umane
Punînd aripi de vise mindriei românești.

Dorința sa în lume-i să fie sărbătoare,
Prin inimi zburcunute de dor și nostalgii,
Lubirea s-o-nucune cu slăvia stelelor
Și frumuseții să-nalțe în culmi de vesnicii.

Ni-i CEAUȘESCU munte care privește-n zare,
Stegarul fericiții mereu triumfător,
Ni-i Cîntarul de țară și veghea la hotare,
Erou al pații și-al vieții tuturor.

Constantin Atomii

TIMP EROIC

Vlăstarul

Să țara sub traieții de ninsoare:
Gerar puseș, peste țări, balam i
Din miez de sufărîta milenare,
Un prunc urca din greu cărări de neam.

Urca în veac odată cu-împlinirea
Merelui vis din vatră de Carpați
În care să nestîna amintirea
Atitor generații de Băboți.

Urca în veac cu Patrio-n ținare
Sorbind lumina-aceluiași dzore,
Vlăstar al năzuinței spre mal popor
Pentru acest pămînt și-aceast bapre.

Alesul

I-a fost copilăria o durere:
Amii ce tînar — zburcum necurmat —
A fi cu asupriții, țî se cere
Să fii în primul rînd un dirz Barbat.

Și iată că ceasul Reșției,
Sus, la tribuna Marelui Congres,
Voința unanimă a Națiunii
A fost ca El și-a fîc ales.

Eroul

De 22 de ani poartă pe umeri
Cu strălucire sonita-acestei țări
În timp ce porumbi din palme-i zboară
Spre cele patru ale lumii zări.

În epoca ce poartă-o la Împreună
Ne regăsim în gîndu-i de cabal
Caci viața lui, mereu în noi prezentă
Neuște-un țarm de dor cu celălat.

O epocă ce nu-ncape-n cuvinte
Precum eroii nu-ncape în stoul
E-această cititorie-n care nou
E năzuința țării și a lui.

Mari energii de El descătășate
Sculptează-n veac stăutul de amestit
Spre-nalte culmi, cu El merg mai departe,
Poporul și Partidul Comunist.

Nicolae N. Dimbovițeanu

Istorie

Istoria străbună în aur de soare
Acce fecundă clipă din existența țării
Cînd scutul de nădejde al clasei muncitoare
Era de-acum partidul, sub semnul angajării.

Vicisitudini aspre și vremuri de ocară
Am înfruntat prin luptă, cu riscurile vieții,
Partidul ne-o dat aripi și forță necesară
Să ne-apărăm ființa în numele dreptății.

Istoria străbună ni-i matcă de lumină
Din care vin eroii în chip de vioazei
Să citorească țara în liniște deplină
Și-n doinele speranței cîntate de rapsozi.

Purtăm în noi un NUME, O EPOCA
și-o TARA
Cuprînse sub arcada acestui timp eroic.
Cînd spunem CEAUȘESCU, noi spunem
primăvară,
Cîrmaci fără pereche și vizător statornic.

Avem țării-n brațe și cugetul sclniet,
Drept călăuză sfîntă — un ne-friccat
BĂRBAT.

Noi scriem după vrea a țării epopee
Și-i înalțăm destinul așa cum l-am visat.

25 IULIE 1987

137

